

คณะนิติศาสตร์

แผนการเรียนรู้ของรายวิชา

รหัสวิชา	230406
ชื่อวิชา	ประวัติศาสตร์กฎหมายไทย Thai Legal History

ภาคเรียนปลาย ปีการศึกษา 2564

รายละเอียดของรายวิชา (Course Specification)

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา นิติศาสตร์

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของรายวิชา

รหัสและชื่อรายวิชา 230406

ชื่อวิชา ประวัติศาสตร์กฎหมายไทย
Thai Legal History

1. จำนวนหน่วยกิต 2 (2-0-4)

2. คำอธิบายรายวิชา

ที่มาของกฎหมายไทย กฎหมายไทยตั้งแต่ยุคสุโขทัยจนถึงยุคก่อนการปฏิรูประบบกฎหมาย การปฏิรูประบบกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมของไทย กำเนิดและวิวัฒนาการของระบบกฎหมายต่าง ๆ เช่นระบบกฎหมายโรมานอ-เยอรมานิก กฎหมายแองโกลแซกซอน กฎหมายสังคมนิยม ฯลฯ ตลอดจนอิทธิพลของกฎหมายดังกล่าวที่มีต่อกฎหมายของนานาประเทศรวมทั้งประเทศไทย

Sources of Thai laws, Thai laws from Sukhothai Era to pre-reforming era of Thai legal system, legal system and judicial process reformation in Thailand; origin and evolution of major legal systems, such as Romano-Germanic, Anglo Saxon, Socialist, including their influences upon various countries including Thailand.

3. ประเภทของรายวิชา วิชาบังคับ ศึกษาทั่วไป เลือก กลุ่มสังคม

หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 4

4. ภาคการศึกษา/ปีการศึกษา

ภาคการศึกษาที่เปิดสอน : 2/2564

จำนวนผู้เรียน/กลุ่มเรียน : 217 คน /กลุ่ม

5. อาจารย์ที่รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ที่รับผิดชอบรายวิชา : ดร.จตุภูมิ ภูมิบุญชู

อาจารย์ผู้สอน : ดร.จตุภูมิ ภูมิบุญชู

6. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี) [ไม่มี] [มี ระบุ.....]

7. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี) [ไม่มี] [มี ระบุ.....]

8. สถานที่เรียน : อาคารเรียนรวม มหาวิทยาลัยนเรศวร

9. วันเดือนปีที่ปรับปรุงเนื้อหาสาระรายวิชา : 19 พฤศจิกายน 2564

หมวดที่ 2 รายละเอียดเนื้อหาและการจัดการเรียนการสอน

1. ELO ของหลักสูตร

2.1 มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ/ทฤษฎีที่สำคัญในเนื้อหา

ทั้งในสาขาวิชานิติศาสตร์และศาสตร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และให้มีความรู้และทักษะการใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ทั้งด้านการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ให้นิสิตมีรสนิยมทางสุนทรียะทางศิลปะและดนตรี และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ELO3. มีความรู้ความเข้าใจในแนวคิด ทฤษฎี หลักการและทักษะกระบวนการทางด้านนิติศาสตร์อย่างลึกซึ้งและเป็นระบบ

3.1 สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ โดยการนำความรู้ทางด้านนิติศาสตร์และศาสตร์ทางด้านอื่นๆ เช่น ทางด้านมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ มาบูรณาการให้เกิดองค์ความรู้ หรือองค์ความรู้ใหม่ เพื่อให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลกและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง แก้ปัญหาสิ่งต่างๆ ได้ อีกทั้งยังสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาวะการณ์ต่างๆ และเข้ากับสังคมไทย อาเซียนและสังคมโลกได้

2. CLO ของรายวิชา

[ระบุ CLO ตาม Bloom's Taxonomy]

เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนแล้วนักศึกษาสามารถ (CLOs= understanding 1-2, applying 3, analyzing 4)

CLO 1. [นิสิตมีความรับผิดชอบตนเองและสังคม โดยการส่งงานตรงเวลาและไม่ทุจริตการสอบ] – 1.2 และ 4.3 (GLOs)

CLO 2 [นิสิตมีความรู้ความเข้าใจ สามารถอธิบายความเป็นมาของกฎหมายไทย ลักษณะเฉพาะของกฎหมายไทย ตั้งแต่ยุคสุโขทัยจนถึงยุคก่อนการปฏิรูประบบกฎหมาย การปฏิรูประบบกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมของไทย และสามารถอธิบายกำเนิดและวิวัฒนาการของระบบกฎหมายโรมานอ-เยอรมานิค ระบบกฎหมายแองโกลแซกซอน ตลอดจนอิทธิพลของกฎหมายดังกล่าวที่มีต่อกฎหมายของประเทศไทย ผ่านการตอบคำถามข้อสอบกลางภาคและปลายภาคได้] – 2.1 (Remember, Understanding) (SSLOs)

CLO 3 [นิสิตมีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ และนำข้อมูลในประวัติศาสตร์และประวัติศาสตร์กฎหมายมาเข้าใจปัญหาสังคมไทยในปัจจุบันได้] – 2.1 (Applying) (SSLOs)

CLO 4 [นิสิตมีความรู้และทักษะการใช้ภาษาไทย ทั้งด้านการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน และสามารถตอบคำถามการสอบกลางภาค และปลายภาคได้อย่างมีเหตุผล เป็นขั้นตอน และมีหลักฐานประกอบ] – 2.1 (GLOs)

CLO 5 [นิสิตสามารถติดตามความก้าวหน้าและการเปลี่ยนแปลงขององค์ความรู้ทางด้านนิติศาสตร์ในส่วนของประวัติศาสตร์กฎหมาย โดยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และศาสตร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องมาค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นต่างๆ ที่เรียนและตอบคำถามทางกฎหมายได้] 2.1 และ 2.2 (GLOs)

3. ตารางความสัมพันธ์ของการจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ที่คาดหวังกับรายวิชา (CLOs)

รายวิชา	CLOs	ELOs	Skills
[230406 ประวัติศาสตร์ กฎหมายไทย]	CLO1 :		GLOs
	CLO2 :	ELO2 :	SSLOs
	CLO3 :	ELO2:	SSLOs
	CLO4 :	ELO2 :	GLOs
	CLO5:	ELO3 :	SSLOs

หมายเหตุ: 1. CLOs ของรายวิชา ต้องสอดคล้อง (Align) กับ ELOs ของหลักสูตรเท่านั้น และ CLOs ของรายวิชาใดวิชาหนึ่งไม่จำเป็นต้องครบทุก ELOs ของหลักสูตร

2. SSLOs = Subject Specific Learning Outcomes (ผลการเรียนรู้เฉพาะ); GLOs = Generic Learning Outcomes (ผลการเรียนรู้ทั่วไป)

4.แผนการสอน

CLO	สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน (ชม.)		กิจกรรมการเรียนการสอน/สื่อที่ใช้	ผู้สอน
			บรรยาย	ปฏิบัติ		
1,2,3,	1	<p>- แนะนำรายวิชา กิจกรรมการเรียนการสอน และวิธีการวัดและประเมินผล</p> <p>- แนะนำการสืบค้น แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ประเภทต่าง ๆ</p> <p>บทนำว่าด้วยวิชาประวัติศาสตร์กฎหมาย</p> <p>สถานะของสาขาประวัติศาสตร์กฎหมายในพรมแดนแห่งความรู้ : นิติศาสตร์เชิงข้อเท็จจริง/นิติศึกษาทางประวัติศาสตร์ (The Legal Science of Facts / Legal Studies in Historical Perspective)</p> <p>1. การจำแนกสาขาในวิชาประวัติศาสตร์กฎหมาย</p> <p>1.1 ปัญหาทั่วไป : เกณฑ์จำแนกที่หลากหลาย</p> <p>1.2 สาขาวิชาของประวัติศาสตร์กฎหมาย</p> <p>1.2.1 จำแนกตาม<u>พื้นที่ศึกษา</u></p> <p>ก. ประวัติศาสตร์กฎหมายในโลกตะวันตก</p> <p>1) ประวัติศาสตร์กฎหมายยุโรปภาคพื้นทวีป (The Civil Law or Romano-Germanic System)</p> <p>- ความสำคัญของกฎหมายโรมัน</p> <p>- พัฒนาการโดยภาพรวมของระบบกฎหมายซีวิลลอว์</p>	2	-	บรรยาย อธิบาย ยกตัวอย่างประกอบ อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น	ดร.จตุภูมิ ภูมิบุญชู
1,2,3,5	2	<p>2) ประวัติศาสตร์กฎหมายแองโกลแซกซอน (The Common Law or Anglo-American System)</p> <p>- ลักษณะที่สำคัญ</p> <p>- อิทธิพลที่มีกฎหมายไทยในช่วงเปลี่ยนผ่าน</p> <p>ข. ประวัติศาสตร์กฎหมายอื่นที่มีใช้โลกตะวันตก</p> <p>1) กฎหมายแอฟริกัน</p>	2	-	บรรยาย อธิบาย ยกตัวอย่างประกอบ อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น มอบหมายงานกลุ่ม ผ่านการจัดทำรายงานเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ หลักกฎหมาย	ดร.จตุภูมิ ภูมิบุญชู

		<p>2) กฎหมายเอเชีย</p> <ul style="list-style-type: none"> - เอเชียตะวันตกและโลกอิสลาม - จีน - อินเดีย - เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Southeast Asian Legal History) <p>1.2.2 จำแนกตามหัวข้อเรื่องในการศึกษา</p> <p>ก. ประวัติศาสตร์กฎหมายสากล</p> <p>ข. ประวัติศาสตร์หลักกฎหมาย</p>				
1,2,3,5	3	<p>2. วัตถุประสงค์และคุณค่าของการศึกษาประวัติศาสตร์กฎหมาย</p> <p>2.1 วัตถุประสงค์ของการศึกษา</p> <p>2.2 คุณค่าของการศึกษา</p> <p>2.2.1 ในด้านนิติศาสตร์</p> <p>2.2.2 ในด้านวัฒนธรรม</p> <p>3. วิธีการศึกษากฎหมายเชิงประวัติศาสตร์และมานุษยวิทยา</p> <p>4. ประวัติศาสตร์กฎหมายไทย : บริบทและความเป็นมาของการศึกษา</p>	2	-	<p>บรรยาย อธิบาย ยกตัวอย่างประกอบ อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และรายงานเดี่ยว คุณค่าของการศึกษา ประวัติศาสตร์</p>	<p>ดร.จตุภูมิ ภูมิบุญชู</p>
1,2,3,5	4-7	<p>พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของระบบกฎหมายซีวิลลอว์</p> <p>ส่วนที่ 1</p> <p>ระบบและภูมิปัญญาทางนิติศาสตร์ของโรมัน</p> <p>หัวข้อที่ 1</p> <p>พัฒนาการทางประวัติศาสตร์อารยธรรมและรัฐโรมัน</p> <p>1.1 สมัยราชาธิปไตย (Monarchy) (753 – 510/509 ก่อน ค.ศ.)</p> <p>1.2 สมัยสาธารณรัฐ (Roman Republic) (510/509 – 27 ก่อน ค.ศ.)</p> <p>1.3 สมัยจักรวรรดิ (The Imperial Government) (๒๗ ก่อน ค.ศ. - ค.ศ. 1453)</p> <p>1.3.1 จักรวรรดิโรมันตะวันตก (The Western Empire) : Rome (จนถึง ค.ศ. 476)</p> <p>1.3.2 จักรวรรดิโรมันตะวันออก</p>	6	-	<p>บรรยาย อธิบาย ยกตัวอย่างประกอบ อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น</p>	<p>ดร.จตุภูมิ ภูมิบุญชู</p>

		(The Eastern Empire or Byzantine) : Constantinople (จนถึง ค.ศ. 1453)				
1,2,3,4	8	สอบกลางภาค				
1,2,3,5	9	<p>หัวข้อที่ 2 กฎหมายโรมัน</p> <p>2.1 ข้อความเบื้องต้น</p> <p>2.2 ประเภทของกฎหมายโรมัน</p> <p>2.2.1 กฎหมาย 12 โต๊ะ (The Law of Twelve Tables)</p> <p>2.2.2 กฎหมายพลเมืองโรมัน (Ius Civile)</p> <p>2.2.3 กฎหมายข้าราชการ (Ius Honorarium)</p> <p>2.2.4 กฎหมายประชาชาติ (Ius Gentium)</p> <p>2.2.5 กฎหมายพระจักรพรรดิ (The Imperial Legislations)</p> <p>2.3 ประมวลกฎหมายของจักรพรรดิจัสติเนียน (The <i>Corpus Iuris Civilis</i>/The Body of Civil Law)</p> <p>2.3.1 ลักษณะโดยทั่วไป : บทสรุปพัฒนาการทางกฎหมายของโรมัน</p> <p>2.3.2 การจำแนกหมวดหมู่ (บรรพ)</p> <p>ก. มูลบท (Institute)</p> <p>ข. บทคัดย่อความเห็นของนักนิติศาสตร์ (Digest or Pandect)</p> <p>ค. กฎหมายเก่า (Codex)</p> <p>กฎหมายใหม่ (Nouvel)</p>	2	-	บรรยาย อธิบาย ยกตัวอย่างประกอบ อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น	ดร.จตุภูมิ ภูมิบุญชู
1,2,3,5	10	<p style="text-align: center;">ส่วนที่ 2 พัฒนาการของระบบกฎหมายซีวิลลอว์ นับจากปลายสมัยกลางของยุโรป (นับจากคริสต์ศตวรรษที่ 10 เป็นต้นไป)</p> <p>หัวข้อที่ 3 สภาพการณ์โดยทั่วไปของระบบกฎหมายยุโรป ก่อนช่วงปลายสมัยกลาง</p> <p>3.1 อิทธิพลและมรดกของนิติศาสตร์โรมัน</p> <p>3.2 ศาสนจักรโรมันคาทอลิก</p> <p>3.3 กฎหมายจารีตประเพณีของชนเผ่าเยอรมัน</p> <p>หัวข้อที่ 4</p>	2	-	บรรยาย อธิบาย ยกตัวอย่างประกอบ อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น	ดร.จตุภูมิ ภูมิบุญชู

		<p>การฟื้นฟูการศึกษากฎหมายโรมัน (นับจากปลายคริสต์ศตวรรษที่ 11 เป็นต้นไป)</p> <p>4.1 สภาพสังคมโดยทั่วไปของยุโรปปลายสมัยกลาง</p> <p>4.2 The Glossators แห่งเมืองโบโลญญา (Bologna)</p> <p>4.3 The Post-Glossators (The Commentators)</p>				
1,2,3,5	11	<p>หัวข้อที่ 5</p> <p>ระบบกฎหมายของยุโรปในศตวรรษที่ 13-18</p> <p>5.1 การขยายตัวของกฎหมายโรมันในยุโรป และการรับกฎหมายโรมันในประเทศต่างๆ</p> <p>5.2 แนวคิดมนุษยนิยม (Humanism) ในกฎหมาย</p> <p>5.3 แนวคิดกฎหมายธรรมชาติ (The Natural Law)</p> <p>5.4 แนวคิดสำนักประวัติศาสตร์ (The Historical School)</p> <p>5.5 การจัดทำและประกาศใช้ประมวลกฎหมายแห่งฝรั่งเศส</p> <p>5.6 การจัดทำและประกาศใช้ประมวลกฎหมายแห่งเยอรมัน</p>	2	-	<p>บรรยาย อธิบาย ยกตัวอย่างประกอบ</p> <p>อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น</p>	<p>ดร.จตุภูมิ ภูมิบุญชู</p>
1,2,3,5	12-13	<p>ภาคสอง อิทธิพลของระบบกฎหมายซีวิลลอว์ที่มีต่อประเทศไทย</p> <p>หัวข้อที่ 6 ระบบกฎหมายโบราณของประเทศไทย (นับแต่การก่อตั้งจันทรวิปโยค 2398)</p> <p>ลักษณะพื้นฐานที่สำคัญของกฎหมายโบราณ</p> <p>6.1 พัฒนาการแห่งศูนย์อำนาจรัฐสยาม ในลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนล่าง</p> <p>6.2 อิทธิพลของอารยธรรมอินเดีย</p> <p>6.3 ระบบกฎหมาย “ธรรมศาสตร์ราชศาสตร์”</p> <ul style="list-style-type: none"> - พุทธคติในกฎหมายโบราณ - ระบบสังคม การเมืองการปกครองและรัฐ - ว่าด้วย “ความยุติธรรม” ในกฎหมายโบราณ <p>6.4 การชำระกฎหมายในปี 2348</p> <p>6.5 สนธิสัญญาเบาริ่งในปี 2398 : จุดเริ่มต้นแห่งกระแสความเปลี่ยนแปลง</p>	4	-	<p>บรรยาย อธิบาย ยกตัวอย่างประกอบ</p> <p>อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น</p>	<p>ดร.จตุภูมิ ภูมิบุญชู</p>
1,2,3,5		<p>หัวข้อที่ 7 พัฒนาการของระบบกฎหมายไทย ภายใต้อิทธิพลระบบกฎหมายซีวิลลอว์</p>	4	-	<p>บรรยาย อธิบาย ยกตัวอย่างประกอบ</p>	<p>ดร.จตุภูมิ ภูมิบุญชู</p>

	14-15	<p>7.1 ระบบกฎหมายไทยสมัยเปลี่ยนผ่านเข้าสู่ระบบกฎหมายแบบตะวันตก (ประมาณ พ.ศ.2398-2478)</p> <p>7.1.1 สมัยการพัฒนารัฐราชาธิปไตยสมบูรณ์แบบและการเข้ามาของระบบกฎหมายคอมมอนลอว์</p> <p>ก. บริบทของการเกิดขึ้นแห่งรัฐราชาธิปไตยสมบูรณ์แบบ</p> <p>ข. การปฏิรูปการปกครองแผ่นดินในพุทธศักราช 2435</p> <p>ค. การพัฒนาระบบกฎหมายให้ทันสมัย : โรงเรียนกฎหมาย (2440)</p> <p>7.1.2 สมัยการวางฐานระบบประมวลกฎหมายแบบยุโรป ภาคพื้นทวีป</p> <p>ก. การเมืองว่าด้วยอนาคตของระบบกฎหมายไทย</p> <p>ข. เหตุผลในการเลือกระบบกฎหมายแบบ “ประมวลธรรม (Codification)”</p> <p>ค. การร่างประมวลกฎหมายฉบับต่างๆ</p>			อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น	
1,2,3,5	16	<p>หัวข้อที่ 8 นิติศาสตร์และระบบกฎหมายไทยสมัยปัจจุบัน (ประมาณ พ.ศ.2475 เป็นต้นมา)</p> <p>8.1 บริบทแห่งการเกิดขึ้นแห่งนิติศาสตร์และระบบกฎหมายไทย</p> <p>8.1.1 ปัญหาสิทธิสภาพนอกอาณาเขตและการทยอยประกาศใช้ประมวลกฎหมาย</p> <p>8.1.2 ปี 2478 : ประกาศใช้ประมวลกฎหมายจนหมดสิ้น</p> <p>8.1.3 ปี 2481-82 : ยกเลิกสนธิสัญญากับต่างชาติ</p> <p>8.1.4 ปี 2475 : การเปลี่ยนแปลงระบบการปกครอง</p> <p>8.1.5 ปี 2477 : จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาแห่งแรกที่มีนิติศาสตร์เป็นส่วนหนึ่งในหลักสูตรการศึกษา</p> <p>หัวข้อที่ 9 นิติศาสตร์และระบบกฎหมายไทยสมัยปัจจุบัน ปัญหา ข้อท้าทาย และ ข้อถกเถียง</p> <p>9.1 ทิศทางการจัดศึกษานิติศาสตร์ และการใช้บังคับกฎหมายไทยนับแต่ ปี 2500 – ปัจจุบัน</p> <p>9.2 ข้อถกเถียงเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายของ</p>	2	-	บรรยาย อธิบาย ยกตัวอย่างประกอบ อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น	ดร.จตุภูมิ ภูมิบุญชู

		ไทยในปัจจุบัน และข้อท้าทายสำหรับนักกฎหมายไทย			
1,2,3,4	17-18	สอบปลายภาค			

5. สื่อทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ประวัติศาสตร์และอารยธรรมโรมัน

ในส่วนนี้ มีหนังสือและตำราประกอบรายวิชาที่เปิดสอนในสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ อยู่หลายเล่มที่ช่วยปูพื้นความรู้ในด้านประวัติศาสตร์และอารยธรรมของโรมันได้เป็นอย่างดี ดังนั้น หากนักศึกษาจะใช้เล่มใดเล่มหนึ่ง หรือหลายเล่มประกอบกัน ก็จะเป็นประโยชน์ มีใช่น้อย

นอกจากนี้ นักศึกษาอาจค้นคว้าข้อมูลได้จากเว็บไซต์ต่าง ๆ ที่ให้ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับประวัติศาสตร์และอารยธรรมของโรมัน เช่น <http://penelope.uchicago.edu/Thayer/E/Roman/home.html>

- กิตติศักดิ์ ปกติ **ความเป็นมาและหลักการใช้นิติวิธีในระบบชีวิลลอว์ และคอมมอนลอว์**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : วิญญูชน 2546
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช **เอกสารการสอนชุดวิชา ระบบกฎหมายไทยและต่างประเทศ เล่ม 1-2**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ฝ่ายการพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2535
- ร. แลงกาด **ประวัติศาสตร์กฎหมายไทย** กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2553
- แสงว นุญเฉลิมวิภาส, อติรุจ ตันบุญเจริญ **ประวัติศาสตร์กฎหมายไทย** กรุงเทพฯ สำนักพิมพ์ วิญญูชน 2563

2. ประวัติศาสตร์และอารยธรรมสยามโดยทั่วไป

- อิศา สาระยา. **รัฐโบราณในภาคพื้นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้: กำเนิดและพัฒนาการ**. รวมบทความจากวารสารเมืองโบราณ พ.ศ. 2519-2534. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : เมืองโบราณ. 2537.
- (ศรี)ทวารวดี : **ประวัติศาสตร์ยุคต้นของสยามประเทศ**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : เมืองโบราณ. 2532.
- **อารยธรรมไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : เมืองโบราณ. 2539.
- **อารยธรรม-วัฒนธรรมในสังคมไทย**. หนังสือชุดบรมราชกุมารีอักษรานุกรษ์. พิมพ์ครั้งที่ 2. ปรับปรุงแก้ไข. กรุงเทพฯ : โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2545.
- สุจิตต์ วงษ์เทศ. **กรุงสุโขทัยมาจากไหน**. ศิลปวัฒนธรรมฉบับพิเศษ พิมพ์ครั้งที่ 1 : สำนักพิมพ์มติชน. 2548.
- ศรีศักร วัลลิโภดม. **กรุงศรีอยุธยาของเรา**. ศิลปวัฒนธรรมฉบับพิเศษ พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มติชน. 2548.

หมวดที่ 3 การประเมินผลรายวิชา

3.1 แผนการประเมินผลการเรียนรู้ (CLO)

ผลการเรียนรู้ตาม CLO	วิธีการประเมินผลนิสิต	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล
CLO 1,4,5	งานเดี่ยว	สัปดาห์ 3	10%
CLO 1,4,5	รายงานกลุ่ม	สัปดาห์ 3	20%
CLO 2,3,4	- สอบกลางภาค	สัปดาห์ 8	30%
CLO 2,3,4	- สอบปลายภาค	สัปดาห์ 17-18	40%
รวม			100%

3.2 การวัดและประเมินผล (ตารางเกรด)

เกรด	ช่วงเกรด
A	80+
B+	75-79
B	70-74
C+	65-69
C	60-64
D+	55-59
D	50-54
F	0-49

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา

ลงชื่อ .....
อาจารย์ ดร. จตุภูมิ ภูมิบุญชู
.....19...../พฤศจิกายน../2564.....